

Cash flow, Výkaz zisku a ztráty,

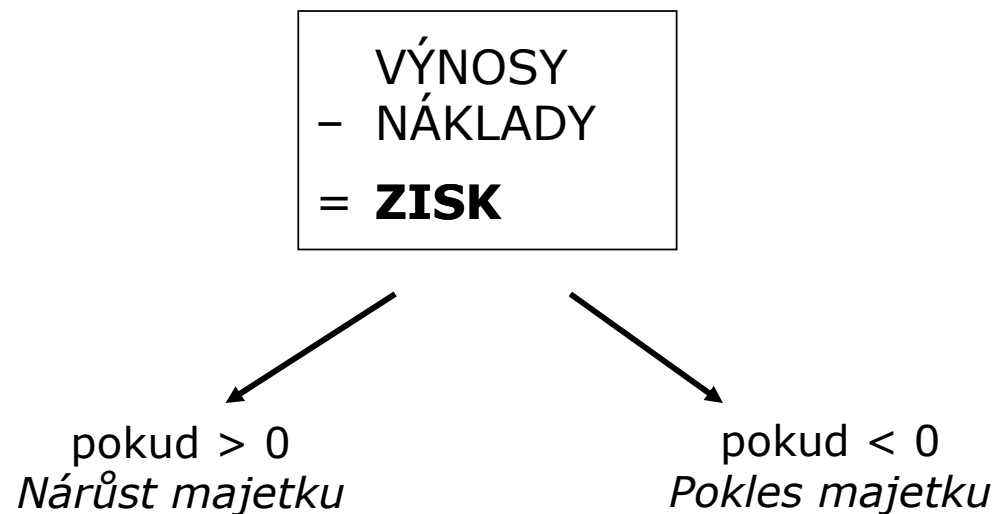
„Výnosy vs. cash flow“

Obsah

- Výkaz zisku a ztráty
- Výsledky hospodaření
- Investiční a finanční cyklus podniku
- Výkaz cash flow
- Provozní a investiční cash flow
- Od výnosů k peněžním tokům

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty = dokument, v němž jsou vykázány všechny výnosy (tržby) a všechny náklady.

Výkaz zisku a ztráty

- **Výnosy** = peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu.
- **Náklady** = peněžní částky, které podnik v daném období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít.

Různé formáty VZZ

Druhové členění

- Sleduje povahu nákladů, tj. jaké druhy nákladů byly vynaloženy (např. spotřeba materiálu, odpisy DDM, mzdové náklady).
- Jednotlivé druhy nákladů se promítají do VZZ podle časového hlediska (tzn. v okamžiku, kdy byly vynaloženy) bez ohledu na věčné hledisko (na co byly vynaloženy).
- Položka aktivace představuje uznání nákladů jejich převodem do aktiv.

Různé formáty VZZ

Účelové členění

- Naopak sleduje příčinu vzniku nákladů, na jaký účel byly vynaloženy (na výrobu, správu, odbyt apod.)
- Náklady jsou promítnuty do VZZ až v okamžiku vykázání výnosu, k jehož uskutečnění přispěly tzv. náklady výkonu.
- Podniky většinou používají druhové členění, v případě použití účelového členění je nutné uvést v příloze k účetním výkazům i druhové členění nákladů.

Označení	TEXT
a	b
I.	Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb
A.	Náklady prodeje (včetně úprav hodnot)
*	Hrubý zisk nebo ztráta (ř. 01 - 02)
B.	Odbytové náklady (včetně úprav hodnot)
C.	Správní náklady (včetně úprav hodnot)
II.	Ostatní provozní výnosy
D.	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 03 - 04 - 05 + 06 - 07)

Výkaz zisku a ztráty

Významné položky VZZ

- **Tržby za prodej zboží a služeb** – výrobní společnost
- **Tržby za prodej zboží** – obchodní společnost
- **Výkonová spotřeba** – náklady na materiál, energie, opravy, cestovné, náklady na pořízení drobného nehmotného majetku
- **Změna stavu zásob vlastní činnosti** – nedokončené výroba, polotovary, výrobky (může mít kladnou i zápornou hodnotu)
- **Aktivace** – hodnota aktivovaných nákladů – doprava zásob ve vlastní režii, DDM vytvořený vlastní činností

Výsledky hospodaření

Provozní výsledek hospodaření = provozní výnosy
- provozní náklady

Finanční výsledek hospodaření = finanční výnosy
- finanční náklady

Výsledek hospodaření před zdaněním = provozní výsledek hospodaření
+ finanční výsledek hospodaření

Čistý zisk = výsledek hospodaření před zdaněním - daň

Výsledky hospodaření

EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciations and Amortization)

= provozní výsledek hospodaření po přičtení odpisů hmotného a nehmotného majetku

= EBIT zvýšený o odpisy

EBIT (Earnings before Interest and Taxes)

= měří efekt podnikatelské činnosti, kterého je podnik schopen dosáhnout, přičemž se v tomto případě abstrahuje od způsobu financování a od zdanění.

EBT (Earnings before Taxes)

= výsledek hospodaření před zdaněním

EAT (Earnings after Taxes)

= výsledek hospodaření po zdanění

Výnosy a investiční cyklus

Odpisy = snížení hodnoty stálého aktiva v důsledku jeho používání

Ztráta ze snížení hodnoty (opravné položky) = snížení hodnoty aktiva nesouvisející s jeho každodenním používáním

Odpisy a opravné položky představují účetní snížení hodnoty aktiva

Nepeněžní náklady

Provozní výsledek hospodaření

Příjmy generované
z investičních a provozních cyklů
jsou výsledkem výrobní a obchodní činnosti

EBITDA
– Nepeněžní náklady
= **EBIT**

Finanční cyklus

Dluhový kapitál

Splátky úvěrů nepředstavují náklady

Splátky úvěrů se nikdy neobjevují ve VZZ

VZZ zahrnuje pouze náklady spojené s půjčkami tzn. úroky

Vlastní kapitál

Ve výkazu zisku a ztráty

se nezobrazují dividendy a nerozdělený zisk

Výkaz cash flow – přehled o peněžních tocích

Výkaz cash flow

ROZVAHA Majetek = kapitál
Výkaz zisku a ztráty Výnosy – náklady = zisk
Cash flow Příjmy – výdaje = cash flow

Výkaz cash flow - přehled o peněžních tocích

- Podstatou cash flow je sledování změny stavu peněžních prostředků a důvody proč k nim došlo.
- Výkaz cash flow může být využíván jako
  - **Ex-post analýza (kontrola)**
  - **Ex-ante analýza (predikce)**
    - Rozpočet nebo plán

**Potřeba klasifikovat peněžní toky společnosti
podle příslušných činností**

Struktura výkazu cash flow

– Peněžní toky mohou být klasifikovány z pohledu následujících procesů:

1. Činnosti, které jsou součástí výrobních a obchodních procesů:

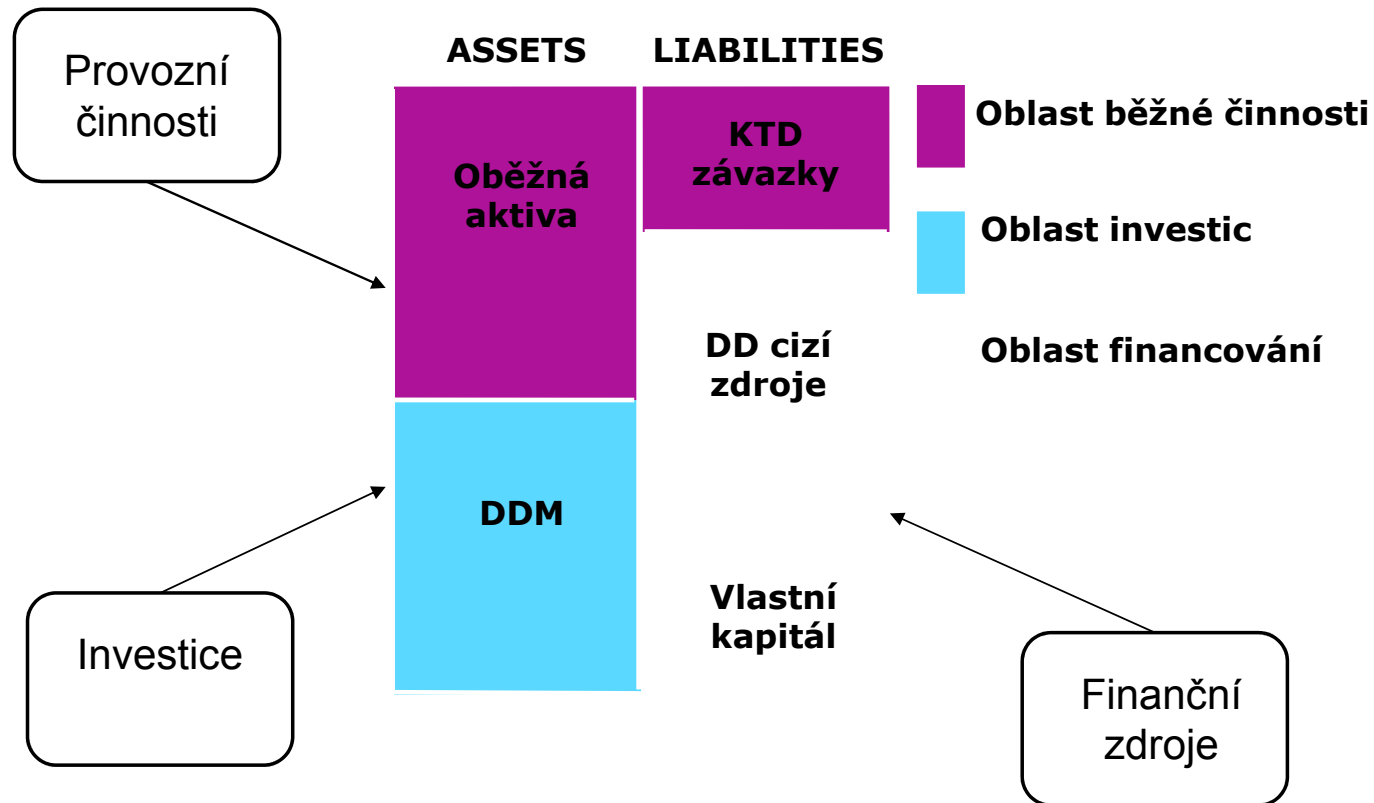
- Provozní činnost
- Investiční činnost

2. Zdroje financování těchto činností

- Cizí zdroje
- Vlastní kapitál

Kategorizace výkazu cash flow

Struktura výkazu cash flow

- CF z provozní činnosti
- CF z investiční činnosti
- CF z finanční činnosti

- Přímá a nepřímá metoda výpočtu

POČÁTEČNÍ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ		
+	zisk (po úhradě úroků a zdanění)	
+	odpisy	
+	tvorba dlouhodobých rezerv	
-	snížení dlouhodobých rezerv	
+	úbytek pohledávek	
-	přírůstek pohledávek	
+	přírůstek krátkodobých závazků	
-	úbytek krátkodobých závazků	
+	úbytek zásob	
-	přírůstek zásob	
= CASH FLOW Z PROVOZNÍ ČINNOSTI		
+	příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	
-	výdaje s pořízením dlouhodobého majetku	
= CASH FLOW Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI		
+/-	dlouhodobé závazky, popř. krátkodobé závazky	
+/-	dopady změn vlastního kapitálu	
= CASH FLOW Z FINANČNÍ ČINNOSTI		
KONEČNÝ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ		

Provozní cash flow

Čas potřebný k výrobě a
prodeji výrobků a služeb
(**výrobní proces**)

Splatnost dodavatelských a
odběratelských faktur
(**obchodní politika**)

Časový nesoulad mezi
provozními příjmy a výdaji

Provozní cash flow = *Rozdíl provozních výdajů a
příjmů pocházejících z různých
činností během daného období*

Provozní cash flow

- **Obvykle by mělo být kladné**
- **Není ovlivněno**
  - Oceněním zásob
  - Odloženými náklady
- Závisí na tom, jak jsou výdaje rozděleny mezi provozní a investiční výdaje

Investiční cash flow

Investice:

- Jsou realizovány z dlouhodobého hlediska
- Trvají několik provozních cyklů
- Představují možné snížení a kontrolu běžných výdajů
- Očekává se zvýšení provozních peněžních toků

Volné cash flow

- nebo-li konečný stav peněžních prostředků
- **Volné cash flow** = rozdíl mezi provozním cash flow a kapitálovými výdaji očištěný od úbytků dlouhodobého majetku

Volné cash flow < 0

Společnost musí prostřednictvím svého finančního cash flow získat další finanční zdroje (vlastní kapitál a cizí kapitál)

Finanční zdroje

- Kryjí deficit peněžních toků související s provozními a investičními cykly poskytnutím dostatečných finančních prostředků společnosti;
- jsou poskytovány investory (akcionáři, dlužníci, věřitelé...);
- jsou poskytovány za výnos z podílu na peněžních tocích generovaných investiční a provozní činností.

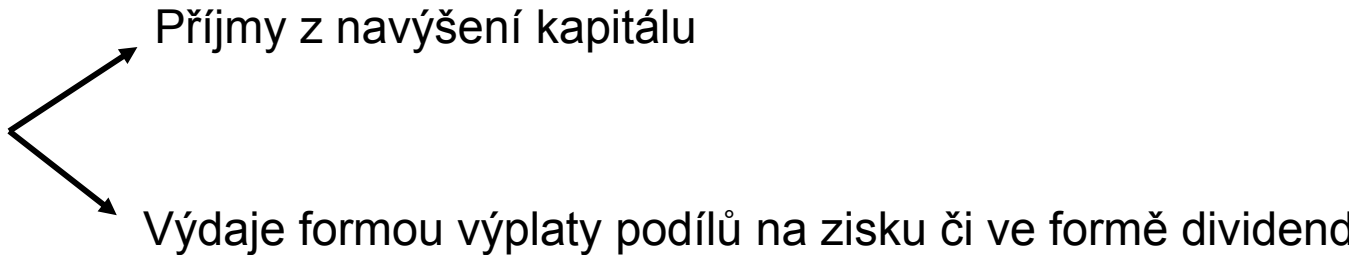
Vlastní kapitál

- Vlastní kapitál = kapitál, který čelí riziku podnikání

Vlastníkům jsou poskytnuty rozhodovací pravomoci
a kontrola nad obchodem

- Povinnost umožnit vlastníkům plně se podílet na úspěchu podniku – na zisku.

- Vlastní kapitál
  - Příjmy z navýšení kapitálu
  - Výdaje formou výplaty podílů na zisku či ve formě dividend

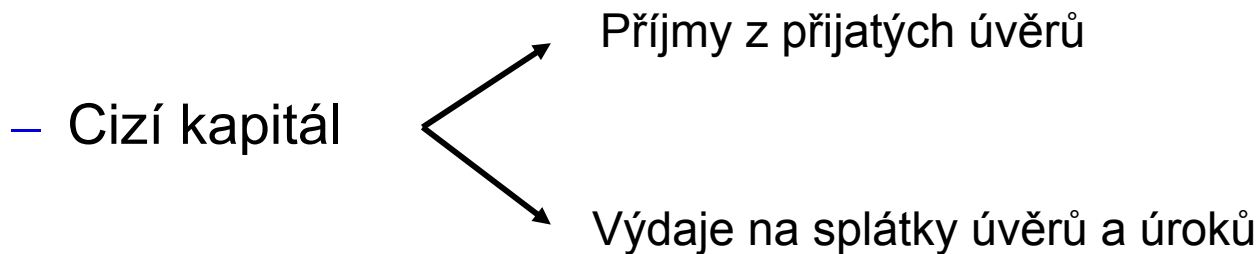
Cizí kapitál

- Cizí kapitál = kapitál, který není vystaven riziku podnikání

Věřitelé poskytnou finanční prostředky až po pečlivé analýze finančního zdraví společnosti

- Závazkem je splácet své závazky včetně úroků bez ohledu na finanční situaci podniku.

Shrnutí

- Výkaz zisku a ztráty je dokument, v němž jsou vykázány všechny výnosy (tržby) a všechny náklady.
- EBITDA je zisk generovaný provozní činností podniku, přičemž EBIT je zisk z provozní a investiční činnosti podniku.
- Můžeme se setkat se dvěma různými formáty VZZ
  - Účelové členění – na jaký účel byly náklady vynaloženy
  - Druhové členění – jaké druhy nákladů byly vynaloženy

Shrnutí

- Podstatou cash flow je sledování změny stavu peněžních prostředků a důvody proč k nim došlo.
- Rozlišujeme cash flow z provozní, investiční a finanční činnosti.
- Cash flow může být sestavováno buď přímou nebo nepřímou metodou, která je využívanější.

Od výnosů k peněžním tokům (cash flow)

Provozní výnosy

- Příjmy z provozní činnosti by měly korespondovat s tržbami za stejné období. Ale liší se z důvodů odložených splatností odběratelům nebo z důvodů faktur, které byly vystaveny v minulém období a zaplacený v běžném období.

Tržby

- navýšení pohledávek z obchodního styku
nebo
- + snížení pohledávek z obchodního styku
- = příjmy z provozní činnosti

- Provozní příjmy jsou rovny tržbám pouze v případě jejich okamžitého proplacení.

Provozní náklady

- Provozní výdaje jsou ve stejné výši v daném období jako provozní náklady pouze pokud jsou upraveny o:
  1. Časové rozdíly vyplývající z platebních podmínek podniku.
  2. Dodávky zboží, materiálu, které nejsou využity v daném období.

Provozní náklady

$$\begin{aligned} \text{Provozní výdaje} = & + \text{snížení dodavatelských úvěrů} \\ & - \text{zvýšení dodavatelských úvěrů} \\ & + \text{zvýšení zásob materiálu} \\ & - \text{snížení zásob materiálu} \end{aligned}$$

Jediný rozdíl mezi **provozními výnosy a příjmy** a mezi **provozními náklady a výdaji** je **časový rozdíl** vznikající z důvodu odložených plateb a odložených nákladů.

Provozní náklady

Pracovní kapitál

- Změna v pracovním kapitálu představuje potřebu zdrojů financování, které je třeba přičíst nebo odečíst od ostatních požadavků nebo zdrojů financování.
- Změna v pracovním kapitálu z důvodu rozdílu hodnoty EBITDA a provozního cash flow
  1. Pokud je kladný, představuje potřebu financování a je potřeba navýšit pracovní kapitál.
  2. Pokud je záporný, představuje zdroj financování a snižuje tak pracovní kapitál.
- **Analýza změn v pracovním kapitálu je jednou z klíčových finančních analýz.**

Kapitálové výdaje

- Kapitálové výdaje vedou ke změně v tom, co společnost vlastní. Mají přímý dopad na výkaz cash flow.
- Výkaz zisku a ztráty rozloží náklady na kapitálové výdaje na celou dobu životnosti aktiva prostřednictvím odpisů.
- **Neexistuje tedy žádná přímá souvislost mezi peněžním tokem a čistým ziskem v případě kapitálových výdajů.**

Financování

- Financování je cyklus specifický z pohledu příjmů a výdajů.
- Zdroje financování se neobjevují ve VZZ. VZZ pouze zobrazuje platby úroků z těchto zdrojů.
- Výdaje reprezentují splátky zdrojů financování, které mohou být analyzovány jako náklady nebo rozdělení zisků vytvořených společnostmi mezi investory a majitele.

Financování

- Zaplacené úroky a zaplacená daň z příjmu ovlivňuje stav peněžních prostředků podniku a jeho zisk.
- Odměna vyplacená poskytovatelům kapitálu ovlivňuje stav peněžních prostředků.
- Čisté půjčky a splátky půjček ovlivňují peněžní prostředky podniku, ale neobjevují se ve VZZ.
- Daň z příjmů představuje náklad, který je zaznamenán ve VZZ i ve výkazu peněžních toků.

Z výkazu zisku a ztráty ..... k výkazu cash flow

VZZ	ROZDÍL	CASH FLOW STATEMENT
EBITDA	Změna v pracovním kapitálu =	Provozní cash flow
	- Kapitálové výdaje =	- Kapitálové výdaje
Odpisy	+ Odpisy, nepeněžní náklady =	
= EBIT (Provozní zisk)		Volné cash flow před zdaněním
- Finanční náklady	+/- zdroje financování =	- Finanční výdaje
+ Finanční výnosy		+ Finanční příjmy
- Daň z příjmu		= - Daň z příjmu
	+ Výnosy z vydaných akcií =	+ Výnosy z vydaných akcií
	- Zpětný odkup akcií =	- Zpětný odkup akcií
	- Vyplacené dividendy =	- Vyplacené dividendy
= Čistý zisk		Snížení čistého dluhu

Od čistého zisku ke cash flow

- Veškeré nepeněžní příjmy, které nemají dopad na stav peněžních prostředků jsou přičteny k čistému zisku. Prezентují tak finanční toky generované podnikem.
- Cash flow je možné vyčíslit přidáním daných nepeněžních toků k čistému zisku.
- Dva přístupy:

1) *Top down*

2) *Bottom up*

Od čistého zisku ke cash flow

- Top down

EBITDA

- Finanční náklady očištěné o finanční výnosy
- Daň z příjmu
- = Cash flow

Od čistého zisku ke cash flow

- Bottom up

Čistý zisk

+ Odpisy

+/- Zisk/ztráta z prodeje DDM

= Cash flow

- Cash flow je ovlivněno stejnou účetní politikou jako EBITDA

Od cash flow k provoznímu cash flow

- Aby bylo možné přejít od čistého cash flow k provoznímu cash flow, je potřeba zohlednit časový nesoulad v peněžních tocích souvisejících s provozním cyklem.

Cash flow z provozní činnosti =

Cash flow – Změna v pracovním kapitálu

Další změny v peněžních prostředcích

- Dále je potřeba zohlednit další pohyby peněžních prostředků vztahujících se k investičnímu a finančnímu cyklu.
- Investiční cyklus zahrnuje:
  - Kapitálové výdaje
  - Úbytky DDM
  - Kapitálové zisky, ztráty
  - Změny v dlouhodobých investicích

Další změny v peněžních prostředcích

- Finanční cyklus zahrnuje:
  - Navýšení kapitálu v hotovosti, výplata dividend, zpětný odkup akcií
  - Změnu výše čistého dluhu z důvodu splátek, nové úvěry, změny v peněžních prostředcích

Shrnutí

- Abychom sestavili výkaz cash flow, je potřeba začít u VZZ.
- Jediný rozdíl mezi provozními výnosy a příjmy a mezi provozními náklady a výdaji je časový nesoulad způsobený odloženými platbami.
- Změna v hodnotě pracovního kapitálu odpovídá rozdílu mezi provozním peněžním tokem a vytvářením hodnoty v rámci provozního cyklu.
- U kapitálových výdajů neexistuje přímá souvislost mezi peněžním tokem a čistým příjmem.